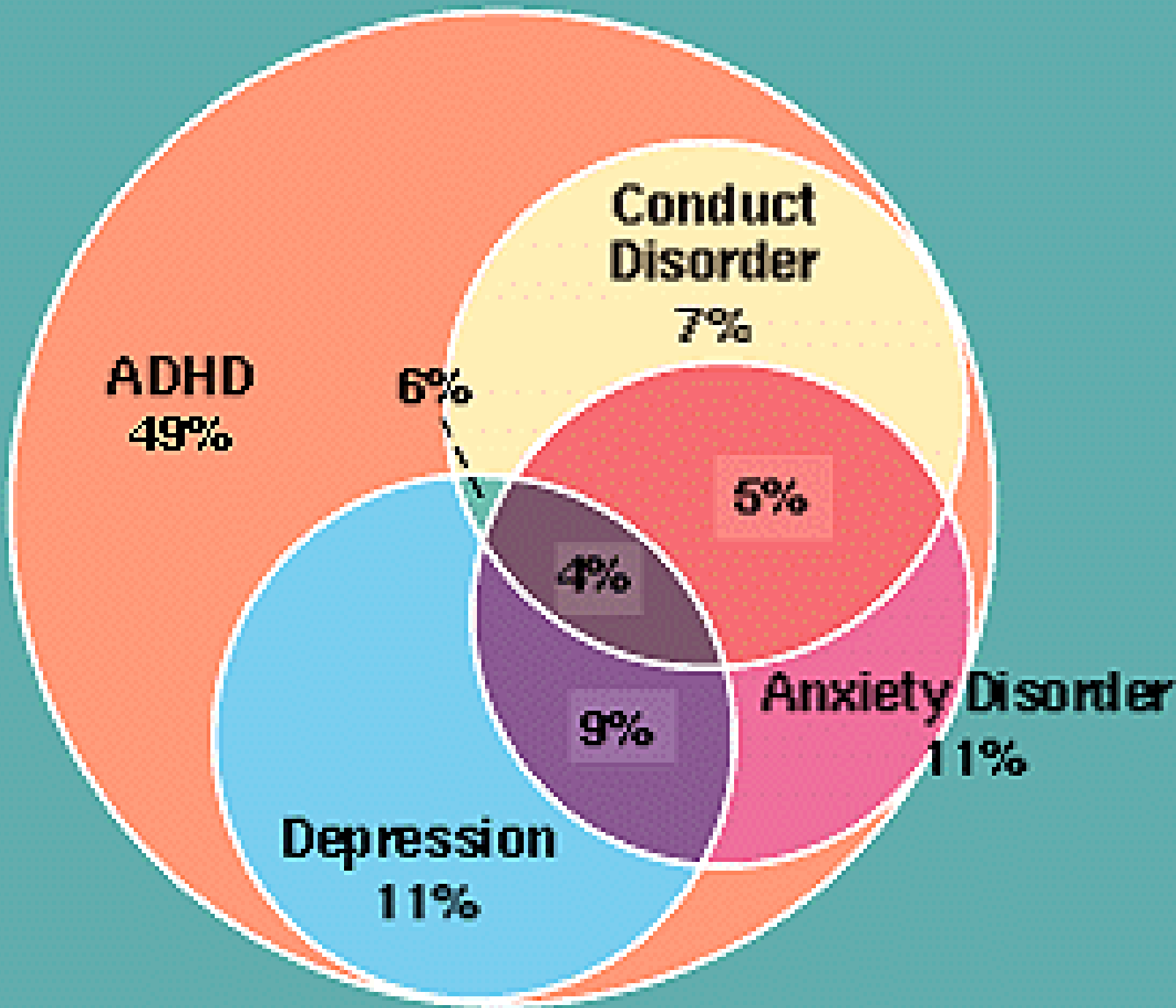

PORUCHY POZORNOSTI A AKTIVITY

- Hyperaktivita
- Impulzivita
- syndrom LDE (lehká dětská encefalopatie)
- LMD (lehká mozková dysfunkce)
- Hyperkinetická porucha

- Hyperkinetická porucha chování
- Porucha aktivity a pozornosti ADHD
(Attention Deficit Hyperactivity Disorder)
- Porucha pozornosti ADD
(Attention Deficit Disorder)

TERMINOLOGIE:

■ V 50. letech se setkáváme s pojmem LDE – ve smyslu lehčího časného poškození

Později přichází pojem LMD charakterizovaný:

- zvláštními a omezenými zájmy,
- ulpívavostí,
- nezájmem o kolektivní hry,
- obtížným chápáním pravidel,
- omezenou, nebo žádnou schopností symbolické hry, konstrukční a jednoduchá napodobivá hra,
- obtížemi v rozlišování reality a fantazie, či

 MMD, přičemž tento název poukazuje na biologický základ obtíží.

Termín LMD byl jako příliš široký
postupně nahrazen užšími pojmy,
popisujícími projevy poruchy:

ADHD – porucha pozornosti s
hyperaktivitou

ADD – porucha pozornosti

VKP – vývojová koordinační porucha
Specifické poruchy učení

Od 80. let se ve Skandinávských zemích a Austrálii nově objevuje termín DAMP

Deficits in Attention, Motoric Control and Perceptual Abilities, který je širší než pojmy ADHD a ADD, ale ne tolik široký jako pojem LMD.

Tento pojem zahrnuje problémy v:

- pozornosti,
- obtíže v pohybové koordinaci,
- problémy v percepci,
- obtíže v porozumění a rytmu řeči,
- v porozumění slyšeného,

přičemž všechny problémy se mohou vzájemně kombinovat, nebo se některý z nich nemusí projevit vůbec.

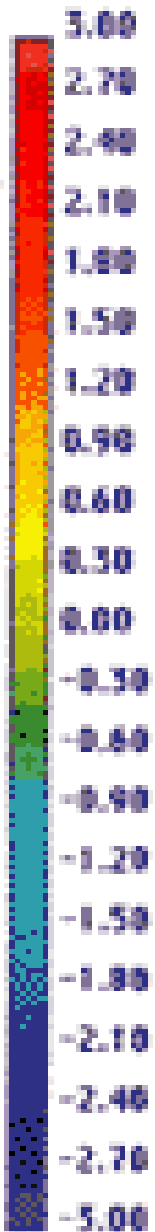

Příčiny vzniku poruch pozornosti a aktivity jsou mnohočetné:

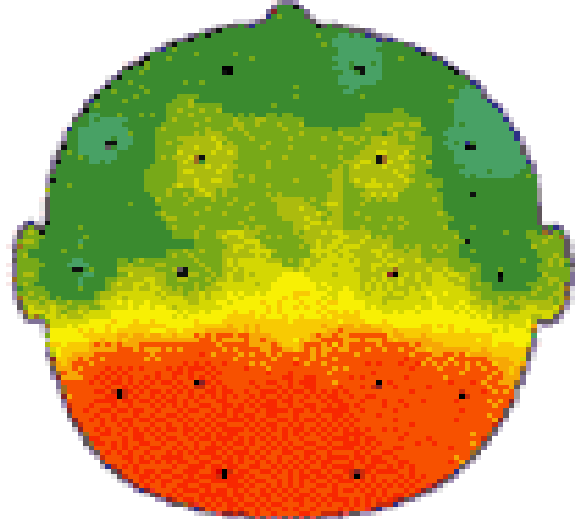
- prenatální a perinatální vlivy
- organické postižení CNS
- genetické faktory
- vlivy prostředí

Standard Deviations Increasing Activity
Decreasing Activity

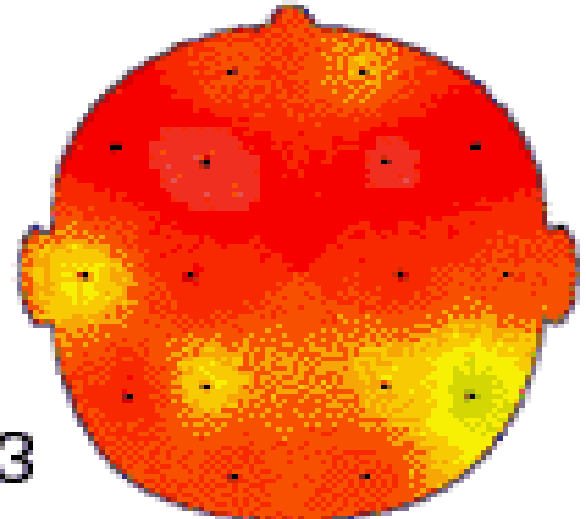

1

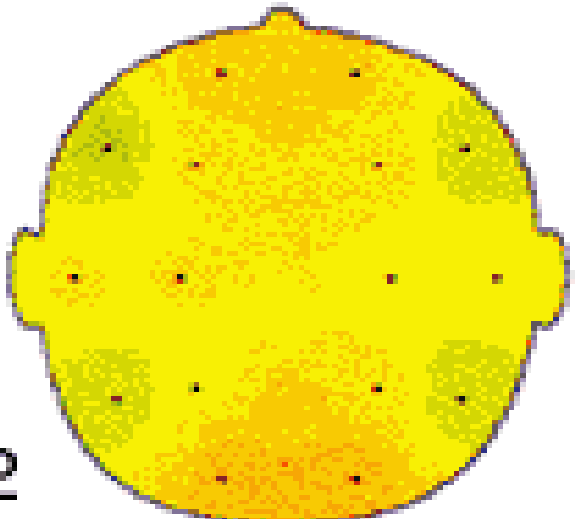
Normal 14 year old female
low theta wave activity.

3

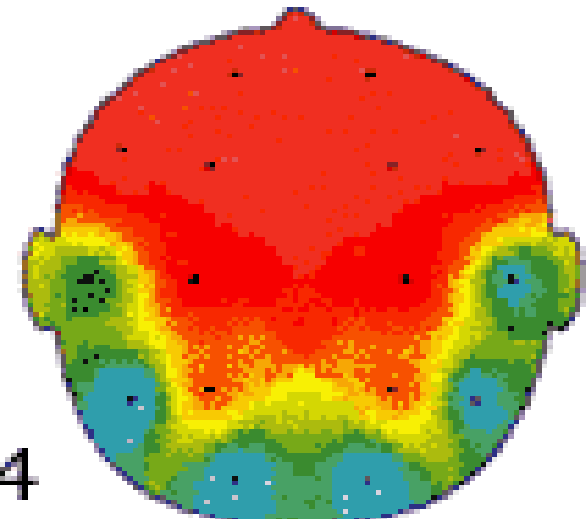
ADD 14 year old female
high theta wave activity

2

Normal 9 year old male
low alpha wave activity.

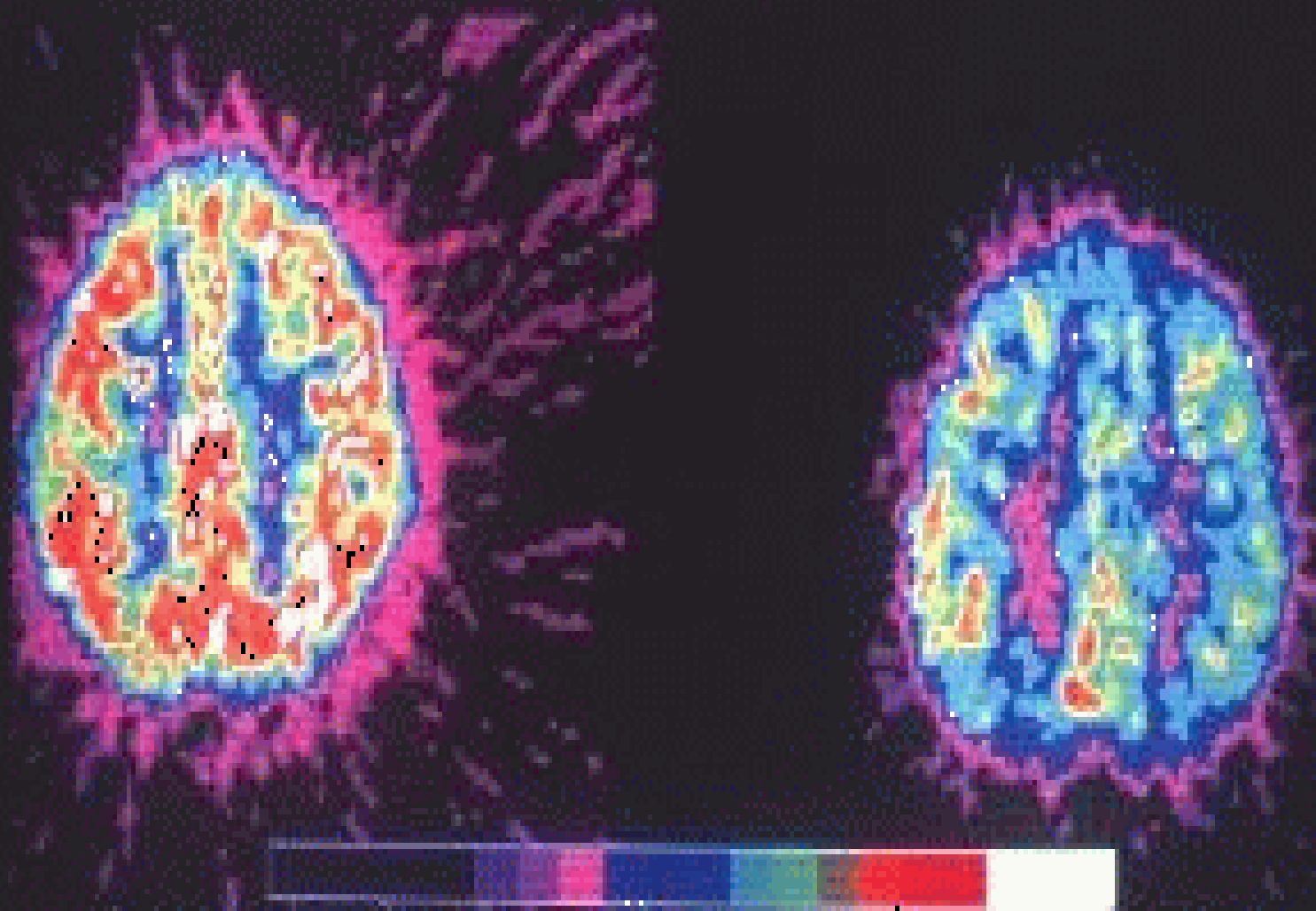
4

ADD 9 year old male
high alpha wave activity.

Zametkin et. al. 1990

Section on Clinical Brain Imaging, LCM, NIMH

Diagnóza převažuje u chlapců–podle
MKN-10 v poměru 3:1

Problémy dětí se promítají do všech oblastí
jejich života, obtíže zpravidla vynikají při
vstupu do školského zařízení.

OBRAZ DÍTĚTE S DIAGNÓZOU ADHD A ADD

Obraz poruchy se mění v průběhu vývoje dítěte v souvislosti s dozríváním CNS a promítá se do něj rovněž výchovné působení.

- HYPERAKTIVITA
- PORUCHY POZORNOSTI
- IMPULZIVITA
- EMOČNÍ LABILITA
- OBTÍŽE VE VZTAZÍCH – nižší schopnost empatie

- PORUCHY EXEKUTIVNÍCH FUNKCÍ
- snížená schopnost seberegulace,
- problémy v plánování činnosti,
- ulpívavost na osvědčeném způsobu řešení problému,
- obtížné rozhodování

- NÍZKÁ VYTRVALOST

- PROBLÉMY V MOTORICE

Velmi často bývají přidruženy ještě další obtíže:

- specifické vývojové poruchy učení,
- poruchy chování,
- poruchy řeči, či
- problémy ve vizuální a auditivní percepci.

SPECIFIKA PORUCHY POZORNOSTI ADD

- Diagnóza se odlišuje v projevech hyperaktivity, která zde není přítomna.

V obrazu poruchy dominuje pomalá školní práce, dítě působí dojmem, jako by žilo ve svém světě a nevěnovalo školní práci pozornost.

Děti jsou málo aktivní a nesamostatné („kam ho postaví, tam ho najde“).

PRŮBĚH PORADENSKÉHO PROCESU A DIAGNOSTIKA ADHD i ADD

- Anamnéza: kromě standardního postupu věnujeme větší pozornost prenatálnímu vývoji a jeho komplikacím, ptáme se na možné genetické vlivy, věnujeme se podmínkám prostředí.

Zjišťujeme projevy dítěte od narození –
zpravidla jsou rodiči popisovány 2 typy
chování:

- dítě je od počátku vývoje neklidné, uplakané, nespokojené, dráždivé, má poruchy spánku (např. obrácený rytmus)
- v kojeneckém věku je miminko spokojené, teprve později - zpravidla v batolecím období začíná být hyperaktivní, zlostné, neposlušné, apod.

Pohovor s rodiči: probereme chování dítěte v různých situacích.

Ptáme se na schopnost soustředit se, udržet pozornost, vůli a vytrvalost, event. ulpívavost, zajímáme se jak často mění dítě své zájmy, jak se projevuje chování dítěte, zda je dítě obratné, nebo nešikovné, zabýváme se i jeho sociálními vztahy.

V této souvislosti jsou velmi cenné zprávy pedagogů.

Vlastní vyšetření:

- pozorování: všímáme si veškerých projevů dítěte v průběhu vyšetření, zaznamenáváme nápadnosti v aktivitě, motorice, vyjadřování, navazování komunikace, případné emoční reakce, napětí a tiky, vytrvalost při práci, úpravu oblečení, atd.

- rozhovor: všímáme si zejména zvláštností v řeči (výslovnost, vyjadřování, artikulace), zaměřujeme pozornost na vztahy v rodině, mezi vrstevníky a ve školském zařízení.

- zjišťování úrovně rozumových schopností: používáme zejména komplexní intelektové testové baterie pro příslušnou věkovou kategorii (WISC III, TM, Kaufmanova baterie, apod.).

Sledujeme rozložení výkonů mezi jednotlivými subtesty ve verbální a neverbální částí – zaměřujeme se i na vnitřní výkon v jednom subtestu.

- zjišťování úrovně parciálních schopností:
 - administrujeme testy pozornosti (např. číselný čtverec)
 - zjišťujeme úroveň jemné motoriky pomocí kresebných testů (test postavy, obkreslování)

- vizuální a auditivní percepci
- pravolevou orientaci, laterální
- paměťové funkce, schopnost plánování, exekutivní funkce
- (emoční ladění, osobnostní charakteristiky, dg. SPU)

- Závěr vyšetření a doporučení: s rodiči probereme výsledky vyšetření, podle obrazu poruchy dítěte zvážíme, zda nejsou nutná další odborná vyšetření (neurologické) a následná spolupráce s pedagogy.

PODPŮRNÉ
PSYCHOLOGICKÉ
PROSTŘEDKY, JEŽ
MŮŽEME VYUŽÍT PŘI PRÁCI
S DĚTMI S PORUCHAMI
AKTIVITY A POZORNOSTI

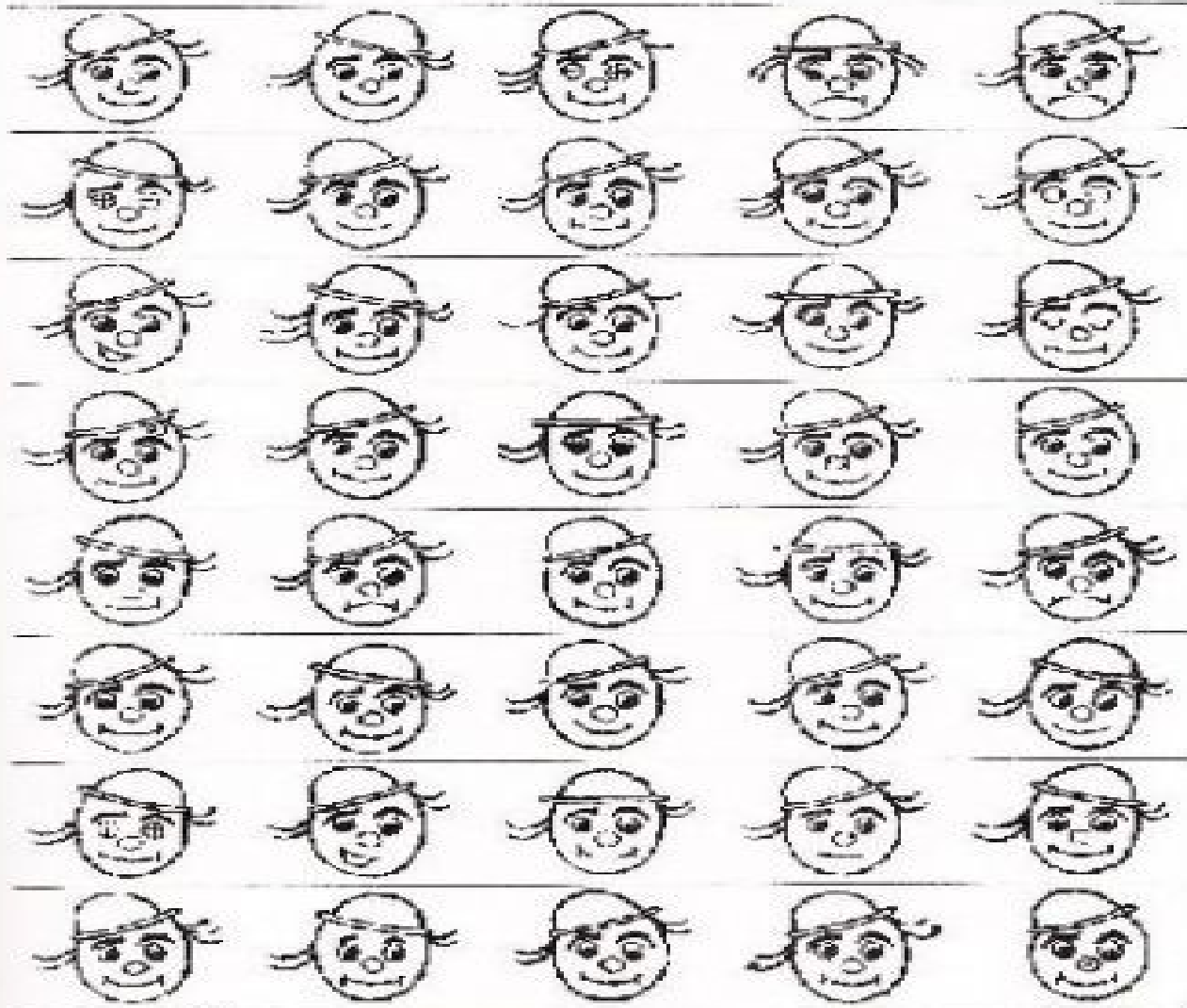

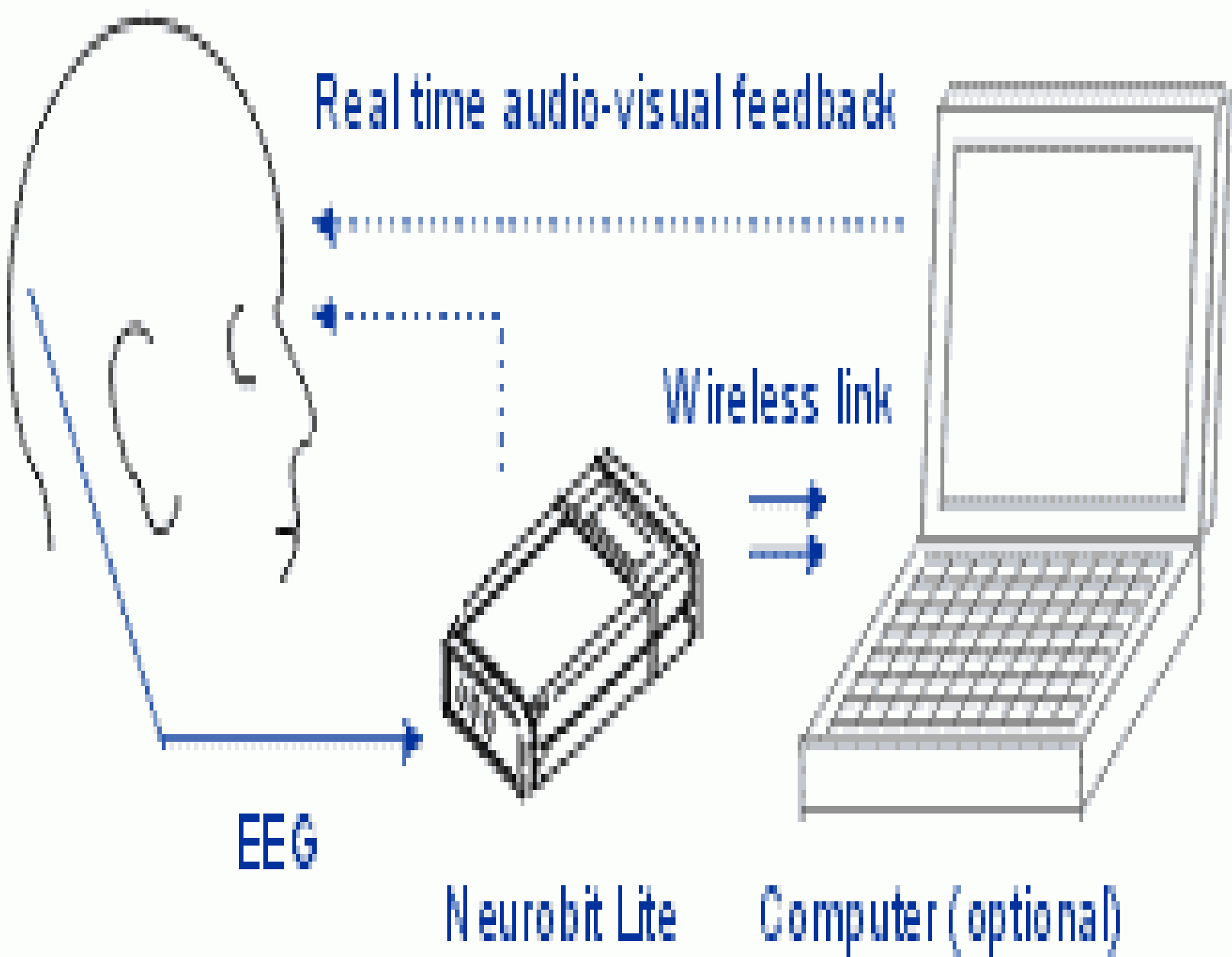

- trénink pozornosti – KUPOZ – cvičení na soustředění
- trénink vytrvalosti
- nácvik koordinace pohybu a podpora rozvoje obratnosti
- EEG biofeedback
- relaxační metody

- 1) Mache alle Clowns an die so wie der erste aussehen.
- 2) Finde alle Clowns, die du mit einer der Strichen so aussehen lassen willst wie den ersten Clown.

■ arteterapie

■ režimová opatření

■ rozvoj představivosti a způsobů řešení problémů

■ rozvoj strategií zvládání zátěžových situací

■ začlenění do vhodné zájmové skupiny

DĚKUJI ZA VAŠI POZORNOST

